

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου

«Ανοδική μεν, επιβραδυνόμενη δε η πρόσφατη πορεία του ΣΠΟΔ»

Τι είναι ο ΣΠΟΔ;

Ο Δείκτης ΣΠΟΔ έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει έγκαιρα προειδοποιητικά σήματα για τα σημεία καμψής των οικονομικών κύκλων, δηλαδή, τα σημεία μεταστροφής της οικονομικής δραστηριότητας. Ο ΣΠΟΔ αποτελείται από αριθμό προπορευόμενων μεταβλητών οικονομικής δραστηριότητας των οποίων οι μεταβολές τείνουν να προηγούνται των μεταβολών στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αξιολογούνται σε τακτική βάση.

Από ποιες μεταβλητές αποτελείται ο ΣΠΟΔ της Κύπρου;

Οι μεταβλητές με χαρακτηριστικά προήγησης επιλέχθηκαν από μια μεγάλη κατηγορία εγχώριων και διεθνών προπορευόμενων δεικτών και είναι: η τιμή (€) του αργού πετρελαίου Brent, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην Κύπρο και την ζώνη του ευρώ, τα συνολικά πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, οι αφίξεις τουριστών στην Κύπρο, η αξία των συναλλαγών με κυπριακές πιστωτικές κάρτες, ο Δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων, και ο Δείκτης όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – προσαρμοσμένος με βάση τη θερμοκρασία.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ¹) της Κύπρου, που κατασκευάζεται και εκτιμάται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου, κατέγραψε ετήσια αύξηση 1,7% τον Μάρτιο² του 2025. Η άνοδος αυτή ακολούθησε τις ετήσιες αυξήσεις κατά 2,3% και 2,4% που σημειώθηκαν τους μήνες Φεβρουάριο και Ιανουάριο του 2025, αντίστοιχα, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα αναθεωρημένα δεδομένα.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου διατήρησε την ανοδική του πορεία, με τον ρυθμό μεγέθυνσης, ωστόσο, να εμφανίζει επιβράδυνση. Η θετική του τάση υποστηρίχθηκε από τη βελτίωση των ετήσιων ρυθμών μεγέθυνσης, τόσο εγχώριων όσο και διεθνών προπορευόμενων δεικτών, όπως οι πωλήσεις ακινήτων, η συνολική αξία συναλλαγών με κυπριακές πιστωτικές κάρτες, ο όγκος λιανικών πωλήσεων και η πτώση της τιμής του πετρελαίου Brent, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα. Αντίθετα, πρόσφατα στοιχεία για τον Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης στην Κύπρο και στη ζώνη του ευρώ καταδεικνύουν μερική επιδείνωση του οικονομικού κλίματος, επηρεάζοντας αρνητικά τον ΣΠΟΔ. Επιπλέον, προκαταρκτικά στοιχεία για τον όγκο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η ετήσια μείωση στις αφίξεις τουριστών, άσκησαν επίσης περιοριστική επίδραση στην περαιτέρω ενίσχυση του Δείκτη.

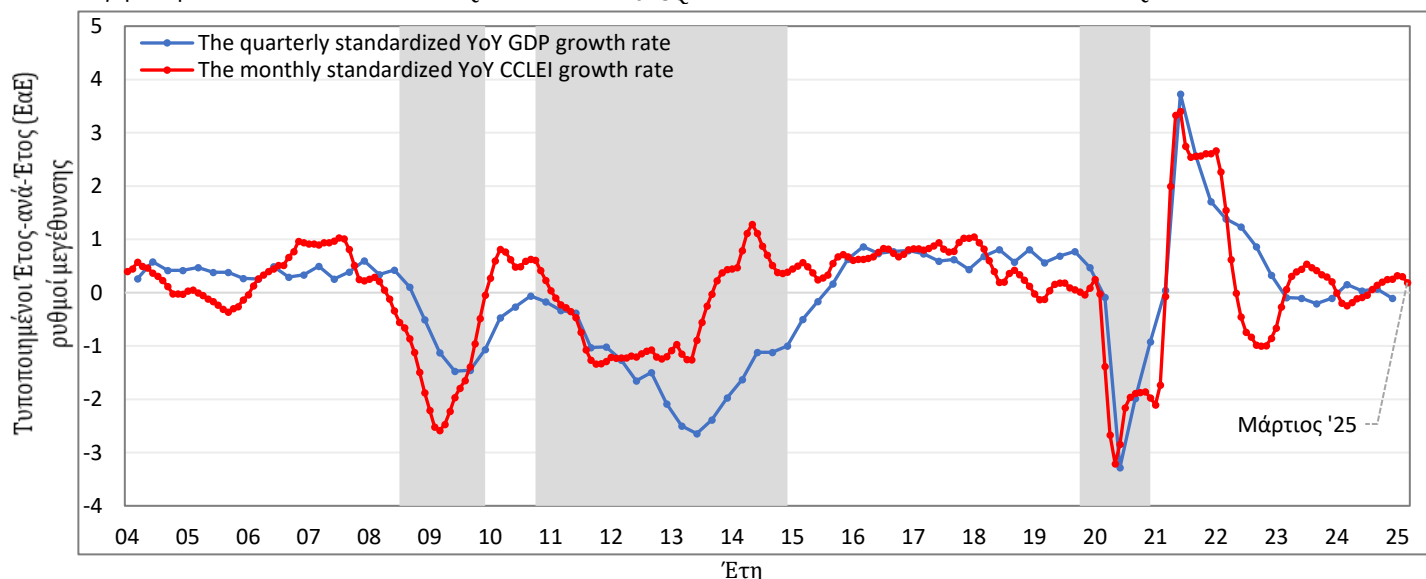
Συνοψίζοντας, η επιβράδυνση του ετήσιου ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ αντανακλά τη μεγάλη οικονομική αβεβαιότητα που επικρατεί διεθνώς και τις επιπτώσεις της στους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή του ΣΠΟΔ, ανατρέξτε στο: [ΣΠΟΔ](#).

Σημειώσεις:

1. Ο ΣΠΟΔ εκτιμήθηκε με βάση το οικονομετρικό μοντέλο των Aguoba, Diebold, και Scotti (2009) και τη σχετική μεθοδολογία προσαρμογής της πανδημίας Covid-19.
2. Ο πρόσφατος εκτιμημένος ΣΠΟΔ βασίζεται στα διαθέσιμα στοιχεία για τα πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, τις αφίξεις τουριστών, και τις συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες για τον Μάρτιο του 2025. Επιπλέον, ο όγκος λιανικών πωλήσεων για τον ίδιο μήνα εκτιμήθηκε βάσει των πιο πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων από σειρά οικονομικών δεικτών. Τέλος, υψηλής συχνότητας και προκαταρκτικά στοιχεία του Απριλίου για τις τιμές πετρελαίου Brent, τον σταθμισμένο Δείκτη Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στη ζώνη του ευρώ και στην Κύπρο, καθώς και για τον προσαρμοσμένο ως προς τη θερμοκρασία όγκο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, χρησιμοποιήθηκαν επίσης στην εκτίμηση του Δείκτη.

Γράφημα: Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου έναντι της Οικονομικής Δραστηριότητας

Υψηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: 2008Q2 2010Q3 2019Q3
Χαμηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: 2009Q2 2013Q2 2020Q2

Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) - Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς σύγκρισης, ο Έτος-ανά-Έτος (ΕαΕ) τριμηνιαίος ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έναντι του ΕαΕ μηνιαίου ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ παρουσιάζονται σε τυποποιημένη μορφή στο γράφημα. Οι σκιασμένες περιοχές αντιπροσωπεύουν περιόδους υφιστάμενων υφέσεων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του CERP Euro Area Business Cycle Dating Committee σε συνδυασμό με τον συνήθη ορισμό υφέσεων δύο τουλάχιστον συνεχόμενων τριμήνων αρνητικού ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ.

Ερευνητική Ομάδα: Έλενα Ανδρέου (email: elena.andreou@ucy.ac.cy), Γιώργος Συρίχας (email: syrichas.george@ucy.ac.cy), και Μάγδα Τοφινί (email: tofini.magdolini@ucy.ac.cy).